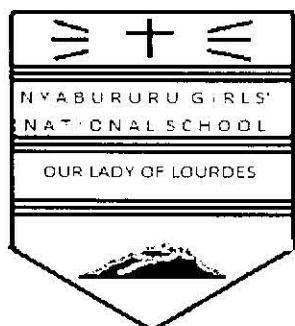

Jina _____

Nambari _____

TAREHE	
MSIMAMIZI	
KUREJELEWA	
KUDURUSU	

KISWAHILI
MJARABU WA KWANZA
KIDATO CHA KWANZA
MUHULA WA KWANZA, 2016
MUDA: MASAA MAWILI

Maagizo:

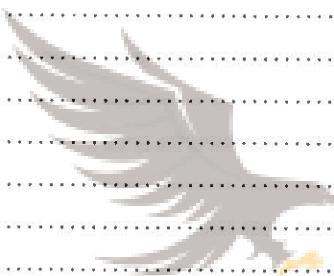
- ❖ Andika jina,nambari ya usajili na kidato chako katika nafasi ulizoachiwa.
- ❖ Jibu maswali yote.
- ❖ Andika majibu yako katika nafasi ulizoachiwa katika kitika kitabu hiki cha maswali.

KWA MATUMIZI YA MTAHINI PEKEE.

SWALI	UPEO	ALAMA
INSHA	20	
UFAHAMU	15	
MATUMIZI YA LUGHA	50	
ISIMUJAMII	15	
JUMLA	100	

SEHEMU YA A INSHA (Alama 20)

Andikia mzazi wako aliye mbali barua ukimweleza kuhusu mahitaji yako utakaporudi shulenii.....

MANYAM FRANCHISE

Discover! Learn! Apply

SEHEMU YA B.UFAHAMU (ALAMA 15)

Amedi alikaribia iango la shule buku akiwa na **wahka**. Alilitazama iango mara nibili kuhakikisha kuwa hakupotea. Nembo kubwa ilimvuta macho, "BIDII DAY SECONDARY SCHOOL". Alitulia kwa muda akiwaza iwapo amwombe bawabu rahuza ya kuingia au aanze kupiga milundi kurudi kwao. Alibaki pale langoni, ndani hakuungiliki na nyumbani hakurudiki. Hapo ubongo wake ulivuta fikra na kuwaza yaliyotendeka miaka minne iliyopita akiwa shulenii hapo.

"Amedi, hebu vaa vizuri. Funga tai yako uwe **mtanashati**," aliyakumbuka maneno ya mwalimu wa zamu. Amedi hakubanduka. Alifurisha maungo na kutamua jifua lake kubwa ungedhani ni mayonda kwenye msitu wa Kongo. Alimkodolea macho mwalimu wake na kumrushia cheche za matusi. "Sikiliza mwalimu, naona unanihangainsha sana. Kwani hi taimdi inayosoma?" Amedi alisema.

Tukio hilo **lilimghadhabisha** mwalimu wa zamu. Alipiga bongo akiwaza la kufanya na mwisho akaona ampe adhabu. Amedi akakataa adhabu ya mwalimu. Alikula kiapo kwamba asingefanya adhabu ya mtu ye yote yule.

Wahenga walineni kuwa angeenda juu kipungu hafikilii mbinguni: Amedi aliondoka shulenii na kuamua kuhudhuria tu siku za mtihani wake wa mwisho wa kidato cha nne, KCSE. Alisahau kuwa angehitajika kurudi shulenii. Majibu ya mtihani yalipopeperushwa hewani na kuzagaa kwenye mtando yalionyesha kuwa alikuwa amefuzu. Amedi hakufahamu kuwa, "siku ya kufa nyani, miti yote huteleza". Sasa alihitajika kupeleka nakala za vyeti vyake vya shule ya upili ili asajiliwe kujiunga na chuo kikuu. Leo yupo langoni pa shule iyo hiyo ambapo pamemkodolea macho na kumwambia, "ingia umwone **mwalimu** mkuu kama u dume kweli."

Amedi alishtuka alipohisi mkononi mzito ukimgusa bega. Aligeuka. Alikuwa ni yule mwalimu wa zamu aliye mkoza adabu siku ile. Mwalimu alimsalimia na **kumpasulia mbarika** kwa msemo wa jadi, "Amedi, mchama ago hanyeli, huenda akauya papo". Maneno haya yalimpasukia Amedi ghafla kama radi wakati wa **kiangazi**. Yalimwingia na kumtonesha kile kidonda cha kale. Alitahayari na kupiga magoti, mikono hewani, machozi yakimtiririka njia mbilimbili. Eti anasalimu amri!

"Mwalimu naomba msamaha," Alinyenycke Amedi. Mwalimu alimitazama kwa muda bila **kumtongoa togo wala jando**. Aligeuka na kuelekeea ofisini. Amedi alimfuata bila kutambua kuwa alimfuata huku akisota.

"Usitambae kama mtoto mchanga, simama umwendee mwalimu, huenda akakusamehe, huenda akazingatia kuwa, ya kale hayanuki." Bawabu alimwambia Amedi huku akimshika mabegani na kumnyanya.

Maswali

- a) Yape makala haya kichwa mwafaka. (Alama2)
- b) Kwa nini Amedi alishindwa kuingia shulen? (Alama2)
- c) Amedi alikuwa na tabia gani? Toa mifano.(Alam 3)
- d) Kuna mafunzo gani yanayotokana na kisa hiki? (Alama2)
.....
.....
.....

- e) Unafikiri hatima ya Amedi ilikuwa ipi ? (alama 2)
.....
.....
.....

- f) Eleza maana ya maneno haya. (alama 4)

- i. Mтанашати
- ii. Илимгхадхабиса.
- iii. Кумпасулія мбарика.
- iv. Кумтонгоа тогу вала жандо

MANTAM FRANCHISE
Discover! Learn! Apply

SEHEMU YA C. MATUMIZI YA LUGHA. (ALAMA 40)

a) Kwa kutumia mchoro onyesha namna irabu zinatamkwa. (Alama 10)

b) Taja aina za maneno katika Lugha ya Kiswahili. (Alama 8)

c) Andika umoja wa sentensi zifuatazo. (alama 4)

i) Wakitaka tuwasamehe waje watuombe radhi kwa waliyotufanyia.

ii) Yaliyosemekana ni kuwa yao yameharibiwa na binamu

e) Andika maneno yenye miundo ifuatayo (alama 4)

i. KKI

ii. KKKI

f) Tambua vipashio vya sarufi ya Kiswahili. (alama 4)

g) Tunga sentensi yenye maneno uliyopewa hapa (alama 6)

W + U+ N + T + T + E

h) Tofautisha baina ya maneno yafuatayo. (Alama 8)

i. Shadda na kiimbo

ii. Sauti na silabi.

i) Bainisha maneno katika sentensi ifuatayo. (Alama 6)